

Nr. 150/13.07.2021

Dosarul nr. 2251 A/2021

Termen: 14.07.2021

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

Domnule Președinte,

Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), cu sediul în cu sediul în Oradea, Parcul Traian nr.10, județul Bihor, e-mail office@unjro.ro, membră a Asociației Magistraților Europeni pentru Democrație și Libertate – MEDEL, reprezentată legal de judecător Dana Gîrbovan, în calitate de președinte,

Asociația Magistraților din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor, înființată în anul 1993 - pentru a continua tradițiile și scopurile Asociației Magistraților și Avocaților (AMA), creată în 1933 și a cărei activitate a încetat în timpul regimului comunist -, AMR fiind declarată ca asociație „de utilitate publică” prin HG nr. 530/2008, membră a Asociației Internaționale a Judecătorilor (IAJ-UIM) și a Asociației Europene a Judecătorilor (AEM-EAJ) din anul 1994 - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, e-mail amr@asociația-magistraților.ro, reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte,

Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), organizație neguvernamentală, apolitică și profesională a judecătorilor, cu sediul în municipiul Oradea, str. Bradului, nr.1, e-mail, contact@ajado.ro, reprezentată legal de judecător Florica Roman, în calitate de președinte,

Asociația Procurorilor din România (APR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a procurorilor, cu sediul în municipiul București, Bd. Libertății nr. 12-14, e-mail apr@mpublic.ro, reprezentată legală de procuror Elena Iordache, în calitate de președinte,

formulează

Amicus Curiae

în legătură cu obiecția de neconstituționalitate cuprinsă în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, vizând dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și pentru modificarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (Pl-x nr. 125/2021, L196/2021).

Curtea Constituțională a fost sesizată de către Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la neconstituționalitatea legii în ansamblul său, pentru încălcarea dispozițiilor art. 61 alin. 2 și ale art. 75 referitoare la principiul bicameralismului, precum și pentru:

2. neconstituționalitatea dispozițiilor articolului II pct. 1 și 2 [art. 79 1 alin. (3) și art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004] în raport cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), sub aspectul exigențelor privind calitatea legii;

3. neconstituționalitatea dispozițiilor articolului II pct. 1 și 2 [art. 79 1 alin. (3) și art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004] în raport cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, referitoare la principiul egalității în drepturi;

4. neconstituționalitatea dispozițiilor articolului II pct. 1 și 2 [art. 79 1 alin. (3) și art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004] în raport cu prevederile art. 131 alin. (1) din Constituție referitoare la rolul Ministerului Public în apărarea ordinii de drept.

In motivarea obiecției de neconstituționalitate, Înalta Curte de Casație și Justiție a adus argumente punctuale, pertinente și de netăgăduit privind neconstituționalitatea proiectului legislativ menționat, motiv pentru care, în mod îndreptățit și necesar, ne exprimăm întru totul susținerea cu privire la aceste argumente. Din acest motiv și pentru a nu îngreuna misiunea Curții Constituționale, nu vom relua argumentele prezentate de instanța supremă, ci vom expune succint argumente noi, care consolidează motivele de neconstituționalitate cu care Curtea a fost sesizată.

În consecința, vom expune și justifica o serie de argumente privind neconstituționalitatea proiectului de lege atacat, prin prisma unor **critici de constituționalitate intrinsecă.**

1. Încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, sub aspectul exigențelor privind calitatea legii. Încălcarea normelor minimale de tehnică legislativă

Printr-o bogată jurisprudență, Curtea Constituțională a decis că normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate, prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

În acest sens, instanța de control constituțional a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare¹.

¹ Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, Decizia nr. 445 din 16 septembrie 2014 și Decizia nr. 30 din 27 ianuarie 2016, paragraful 26

Astfel, normele de tehnică legislativă impun ca proiectul de act normativ să fie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune. Or, proiectul de lege **intra in contradictie cu norme in vigoare**, dupa cum urmeaza:

i) Articolul II pct. 1 și 2 [art. 79 1 alin. (3) și art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004] nu este corelat cu prevederile actului normativ de același nivel cu care se află în conexiune - Legea nr. 303/2004, *sub aspectul modului de calcul al vechimii in functie*, fapt ce incalca exigentele constitutionale mai sus aratate.

Asa cum a argumentat pe larg Inalta Curte de Casatie si Justitie, necorelarea dintre proiectul de lege atacat si normele in vigoare - cel putin sub aspectul luarii in considerare, ca vechime in functie, si a vechimii de auditor la justitie - conduce la situatia absurda in care legiuitorul impune minim 7 ani vechime pentru judecatorii ce doresc sa promoveze la tribunal - instanta ce are in competenta judecata cauzelor in care urmarirea penala se face de DNA sau DIICOT -, dar permite ca ancheta sa se faca de procurori cu doar 5 ani vechime, ce nu ar indeplini nici conditiile de accedere la nivelul parchetului de pe langa tribunal.

ii) Necorelarea cu prevederile art. 1 alin (2) din OUG nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, precum si cu art. 1 alin.1 si art. 11 alin. 4 din OUG nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Textele normative invocate prevad urmatoarele:

Potrivit art. 1 alin. 2 din OUG nr. 42/2002, „(2) *Direcția Națională Anticorupție are sediul în municipiul București și își exercită atribuțiile pe întregul teritoriu al României prin procurori specializați în combaterea corupției.*”

Similar, articolul 1 alin. 1 din OUG nr. 78/2016 prevede ca: „(1) *Prezenta ordonanță de urgență reglementează organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, ca structură specializată în combaterea infrațiunilor de criminalitate organizată și terorism, care, potrivit legii, își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul României.*”

De asemenea, art. 11 alin. 4 din OUG nr. 78/2016 reglementează: „(4) *Procurorii specializați din cadrul Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală pentru infrațiunile prevăzute la alin. (1).*”

Rezulta, asadar, ca DNA si DIICOT nu sunt structuri denumite pur teoretic ca fiind „specializate”, ci aceasta specializare tine chiar de ratiunea lor de a fi, ce se manifesta in concret

prin faptul ca, **in cadrul acestora, activeaza DOAR procurori specializati** fie in coruptie, fie in criminalitate organizata, asa cum rezulta in mod expres din textele precitate.

Or, scaderea vechimii in functia de procurori pentru accesarea in aceste structuri, la doar 5 ani vechime efectiva, inseamna a incalca exact substanta si ratiunea de a fi a DNA si DIICOT, pentru ca o astfel de vechime face IMPOSIBILA O MINIMA SPECIALIZARE IN DOMENIILE MENTIONATE.

Subliniem ca procurorii care au mai putin de 7 ani vechime efectiva in functie pot functiona DOAR la nivelul parchetelor de pe langa JUDECATORII, parchete CE NU AU COMPETENTA DE A ANCHETA INFRACTIUNI DE CORUPTIE.

Potrivit art. 36 lit. a Cod procedură penală, tribunalul judeca in prima instanta infractiunile prevăzute la art. 289 - 294 Cod penal, adica infractiunile de coruptie.

Art. 56 Cod procedură penală instituie o corespondenta intre gradul parchetului si cel al instantei, mentionand ca „*Este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.*”

Rezulta, prin urmare, ca **procurorii cu grad de judecatorie nu au competenta de a ancheta fapte de coruptie.** Ca atare, in mod obiectiv, **un procuror cu 5 ani vechime efectiva in functie, nu are posibilitatea de a avea o minima specializare in combaterea coruptiei.**

Situatia este similara si in cazul infractiunilor de competenta DNA si DIICOT, legiuitorul prevazand, si de această dată, o competenta de prima instanta de la nivelul tribunalului.

Așa fiind, noile conditii de vechime, din proiectul legii cu privire la care s-a formulat obiectia de neconstituționalitate, vin in contradictie cu prevederile cuprinse chiar in legile de functionare a DNA si DIICOT, ce impun activarea in cadrul acestor structuri a procurorilor specializati.

In mod logic, acesta specializare trebuie sa existe in momentul selectiei, nefiind reglementat un stagiu la DNA si DIICOT in cadrul caruia procurorii ce nu au anchetat niciodata aceste tip de cauze sa devina specializati si abia, apoi, sa poata functiona in aceste structuri specializate, potrivit standardelor profesionale specifice acestui tip de infractiuni.

A admite ca in cadrul unor structuri specializate pot functiona procurori nespecializati inseamna a goli cu totul de substanta ratiunea pentru care legiuitorul a infiintat aceste parchete.

În concluzie, **legea încalcă în mod vădit normele de tehnică legislativă, neexistând o corelare între aceste propuneri de modificare și normele în vigoare precitate, fapt ce atrage neconstituționalitatea acestora în raport de prevederile art. 1 alin. 3 și 5 din Constituție.**

2. Încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție referitor la principiul egalității în drepturi. Lipsa unui motiv obiectiv și rational

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, principiul egalității în drepturi nu înseamnă uniformitate, încălcarea principiului egalității și nediscriminării existând atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite².

Totodată, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 244/2021³, „privilegiul se definește ca un avantaj sau o favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat”.

Aplicand aceste principii la propunerea normativă atacată, rezulta cu prisosință ca aceasta încalca principiul egalității în drepturi, constituind un privilegiu pentru procurorii ce activează în cadrul anumitor structuri de parchet, mai exact la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) și la Direcția Națională Anticorupție (DNA), având în vedere cele ce succed.

a) DNA și DIICOT funcționează ca structuri în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, dar beneficiază de un tratament vădit favorabil pentru accesarea la acest nivel ierarhic al profesiei, cu efecte concrete asupra carierei procurorilor ce fac parte din aceste structuri, în sensul unei discriminări pozitive nejustificate, în raport cu procurorii ce fac parte din celelalte structuri de parchet prevăzute de lege.

În acest sens, atât procurorii numiți în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT), cât și procurorii numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție (DNA) dobândesc, pe durata exercitării funcției la nivelul acestor structuri specializate, gradul profesional de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

² a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 156 din 15 mai 2001, publicată în M. Of. nr. 339 din 26 iunie 2001, Decizia nr. 20 din 24 ianuarie 2002, publicată în M. Of. nr. 243 din 10 aprilie 2002, sau Decizia nr. 310 din 7 mai 2019, publicată în M. Of. nr. 663 din 9 august 2019

³ publicată în M. Of. nr. 551 din 27 mai 2021

Consecutiv, acestia dobandesc, asadar, un statut la varful sistemului parchetelor, cu toate drepturile ce deriva din acesta, inclusiv vocatia de a ocupa functii in structuri internationale pentru care este prevazuta cerinta de a activa la cel mai inalt nivel in sistemul intern sau drepturi salariale semnificativ mai mari decat cele de la niveluri ierarhic inferioare de jurisdicție.

Or, conditia prevazuta de lege pentru ca procurorii sa poata activa la nivelul Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitiei este aceea de a avea cel putin 10 ani vechime in functia de procuror sau judecator, aceeasi conditie de vechime fiind ceruta in prezent si pentru a activa la Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) și la Direcția Națională Anticorupție (DNA).

Proiectul de lege atacat reglementeaza scaderea semnificativa a acestei vechimi, la 5 ani vechime efectiva – deoarece, in acest caz, se ia in calcul si vechimea ca auditor de justitie - ceea ce creeaza un vadit un tratament preferential pentru accesarea in structurile DNA si DIICOT, fata de celelalte sectii, servicii, birouri existente in cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

3. Diferenta de tratament nu este justificata de motive obiective si rationale

Din Expunerea de motive a legii rezulta ca modificarile au fost necesare deoarece „cresterea vechimilor necesare pentru numirea procurorilor in cadrul DNA si DIICOT a condus la reducerea bazei de selectie a candidatilor ce ar fi putut participa la procedurile de numire a procurorilor in cadrul celor doua directii specializate, astfel ca, la data de 12.01.2021 exista un numar de 14 posturi vacante de conducere si un numar de 41 posturi vacante de executie (un procent de 26.7% din posturile de executie) si un numar de 19 posturi vacante de conducere si 19 posturi vacante de executie la DIICOT”⁴.

Or, o analiza comparativa a datelor privind resursele umane releva faptul ca acest motiv nu este nici obiectiv, nici rational, pentru ca este expus singular, fara a fi analizat prin comparatie cu structuri aflate in situatie asemănătoare sau identică, astfel, in raport cu acestea fiind evidenta producerea discriminarii.

În acest sens, conform Expunerii de motive, la data redactarii respectivului document (în antetul căruia apare data de „3/3/2021”), Direcția Națională Anticorupție (DNA) avea un grad de ocupare de 73,3%. In cazul Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT), gradul de ocupare, conform acelorași date, era de 87,12% (DIICOT avand o schema de 232 functii de executie și fiind vacante doar 19).

⁴ <http://www.cdep.ro/proiecte/2021/100/20/5/em97.pdf>

Pentru comparație, conform informațiilor afișate de site-ul Consiliului Superior al Magistraturii la data întocmirii Expunerii de motive la legea în discuție⁵, **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PICCJ)** - elementul de comparație din speta - **avea un grad de ocupare de 68,15%, adică cu 2,62% mai mic decât DNA** (care avea un grad de ocupare de 70,77%) **și cu 17,95% mai mic decât DIICOT** (care avea un grad de ocupare de 86,10%).

Prin urmare, afirmația din Expunerea de motive, potrivit căreia creșterea vechimilor necesare pentru numirea procurorilor la DNA și DIICOT a condus la reducerea bazei de selecție a candidaților, cu legarea acestei afirmații de numărul posturilor vacante de la cele două structuri de parchet, este nu numai lipsită de obiectivitate, prin raportare la cadrul general al promovărilor la parchete, ci și pătinoasă, inițiatorii proiectului părănd că nu sunt interesați decât de situația celor două structuri de parchet, lăsând la o parte insuficiența resurselor umane cu care se confruntă Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și celelalte parchete, respectiv instanțele de judecată. Este, însă, evident, că reducerea condițiilor de vechime pentru accesarea la nivelurile jurisdicționale superioare nu asigură, pe de-a-ntregul, scopul promovării, ce ține, în primul rând, de calitatea actului de justiție, în contextul creșterii complexității activității, sub anumite aspecte, pe măsura înaintării în ierarhia parchetelor/instanțelor, cu atât mai mult cu cât această reducere a vechimii este abordată trunchiat, ca beneficiu pentru două structuri de parchet.

Ca atare, în niciun caz, acest motiv nu justifică scaderea vârstei de promovare doar pentru DNA și DIICOT, iar nu și pentru restul procurorilor ce vor să accedă la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PICCJ). Dacă am aprecia că situația deficitului de personal reprezintă un motiv obiectiv și rezonabil, el ar trebui aplicat mai întâi la PICCJ.

Or, în cazul PICCJ, legiuitorul nu a prevăzut scaderea vârstei de promovare, deși situația este identică: același grad de jurisdicție și deficit de personal chiar mai mare decât DNA și mult mai mare decât DIICOT.

Pentru a demonstra caracterul nereal al motivului ce stă la baza propunerii legislative, exemplificăm și cu alte date statistice care relevă realitatea conform căreia problema deficitului de personal, necesitând măsuri concrete, nu este una specifică celor două structuri de parchet, ci este o problemă cu care se confruntă întregul sistem judiciar, evidențiată în repetate rânduri, din interiorul sistemului, susținută de date punctuale, incontestabile.

Este inadmisibil ca legiuitorul să profite de această situație dificilă a resurselor umane, pentru a o folosi ca pretext de legiferare a unor privilegii doar pentru anumite structuri de parchet, cu ignorarea cinică a celei mai mari părți a sistemului judiciar – instanțe și parchete.

⁵ a se vedea „Situația posturilor la parchete la data de 05.02.2021”, pag. 7, <https://www.csm1909.ro/ViewFile.ashx?guid=39bd6a79-ebf0-4a2d-bff4-c918071b2cf8-InfoCSM>

De altfel, această situație a fost cauzată de modalitatea în care legiuitorul a înțeles să își exercite atribuțiile, întârziind nepremis în adoptarea unei legi privind accesul în magistratură, care să poată face posibilă organizarea și desfășurarea concursurilor.

În acest sens, reamintim că, prin Decizia nr. 121/2020⁶, Curtea Constituțională nu a stabilit că trebuie să fie transpus, pur și simplu, în lege, regulamentul procedura privind organizarea și desfășurarea concursului pentru admiterea în magistratură, aceasta urmând să cuprindă doar aspectele esențiale, precum etapele și probele de concurs, modalitatea de stabilire a rezultatelor și posibilitatea de contestare a fiecărei probe, urmând ca detaliile de procedură (număr membrii comisii și subcomisii, durată examen, proceduri afișare, etc.) să rămână la nivel infra-legal, cum, de altfel, este și firesc, inclusiv prin raportare la normele de tehnică legislativă.

Însă, Proiectul de lege privind statutul magistraților⁷ cuprinde, o reglementare extrem de amănunțită a întregii proceduri, incluzând toate detaliile în legea organică, cu consecința lipsei oricărei flexibilități în chestiuni ce țin doar de buna administrare a concursurilor/examenelor, și nu de fondul sau substanța acestora.

În același timp, a fost redactat proiectul Legii privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiați, precum și la concursul de admitere în magistratură.

În plus, **deși Decizia Curții Constituționale nr. 121/2020 a fost publicată la data de 9 iunie 2020**, acest proiect de lege a fost depus la Parlament numai după mai mult de 3 luni și jumătate, fiind înregistrat la Camera Deputaților sub nr. 567/30 septembrie 2020⁸.

Astfel cum rezultă din datele publicate pe site-ul Camerei Deputaților, proiectul nu a fost dezbătut înăuntrul termenului de 45 de zile, așa încât a fost adoptat de această Cameră (tacit), ca urmare a depășirii termenului de 45 de zile, făcându-se aplicarea art.75 alin. 2 teza a III-a din Constituție.

Proiectul a fost înaintat la Senat la data de 17 noiembrie 2020 și adoptat după alte două luni și jumătate, la 3 februarie 2020, cu toate că urgența deblocării situației, din perspectiva necesității organizării concursurilor de admitere în magistratură era și este vădită, în scopul evitării blocării activității judecătorești, în următorii ani.

Curtea Constituțională a fost, apoi, sesizată cu obiecția de neconstituționalitate, depusă la data de 12 februarie 2021 (dosar nr. 477 AI/2021)⁹. Prin Decizia nr. 187/17 martie 2021¹⁰, Curtea

⁶ publicată în M. Of., Partea I, nr. 487 din 9 iunie 2020

⁷ aflat în dezbatere publică, conform informațiilor de pe site-ul Ministerului Justiției, până la data de 31 martie a.c.

⁸ http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=18942

Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.18 și ale art. 67 din Legea privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiari, precum și la concursul de admitere în magistratură sunt neconstituționale.

Astfel, la data de referință mai înainte menționată, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba avea un grad de ocupare de 71,43%, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj de 64,29%, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța de 70,59%, iar Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești de 66,67%.

De altfel, există numeroase cazuri de deficit de resurse umane la nivel de țară, situate la cote mult mai grave decât cele de la DNA sau DIICOT, în special la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale și judecătorii. Amintim doar cazul Parchetului de pe lângă Tribunalul Braila, ce avea, la aceeași dată, un grad de ocupare de doar 28,57%, numeroase parchete functionand cu un grad scazut de ocupare a posturilor, mult sub cel al DNA sau DIICOT.

Amintim cu titlu de exemplu: Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud - 50%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt 53%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați - 52%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Vaslui 58%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor 64%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare 66%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău 46%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Dambovită 66%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Botoșani 61%, Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin 50%¹¹.

Având în vedere argumentele efective, anterior expuse, formulăm următoarele concluzii:

- ▶▶ DNA are un grad de ocupare a posturilor cu aproape 3% mai mare decât cel al PICCJ și apropiat de media pe țară la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, precum și semnificativ mai mare decât al altor numeroase parchete de pe lângă tribunale sau judecătorii;
- ▶▶ DIICOT are un grad de ocupare a posturilor cu 17% mai mare decât cel de la nivelul PICCJ, mai mare decât media la nivel de parchete de pe lângă curțile de apel și vadiți mai mare decât media de ocupare de la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale și judecătorii.
- ▶▶ Ca atare, pentru ca susținerea, cu titlu general (la care ne-am referit), din Expunerea de motive să poată fi considerată necesară și justificată, legiuitorul ar fi trebuit să aplice

⁹ http://www.cdep.ro/proiecte/2020/500/60/7/ses_plx_567_2020.PDF

¹⁰ publicată în M. Of. nr.478 din 07.05.2021

aceiași regim în toate situațiile similare și, în consecință, să reglementeze scaderea vârstei de promovare atât la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cât și la parchetele de pe lângă curțile de apel, respectiv la parchetele de pe lângă judecătorii.

Or, aplicând acest criteriu doar pentru DNA și DIICOT, rezulta că, în mod evident, nu suntem în prezența unei situații care să justifice măsuri diferite, ci în cazul clasic al unui privilegiu, justificat de prețente false, fără fundament obiectiv.

4. Încălcarea art. 131 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (3), art. 16 alin. (1) din Constituție, în privința rolului Ministerului Public în apărarea ordinii de drept

În obiectia de neconstitucionalitate, Înalta Curte de Casație și Justiție invocă rolul Ministerului Public în apărarea ordinii de drept, arătând că: „(...)diferența de reglementare în calculul vechimii reflectă o necorelare cu ordinea ierarhică a structurilor din cadrul Ministerului Public, ceea ce echivalează cu nesocotirea „ordinii de drept a vechimii”, iar, în privința ierarhiei competențelor, reprezintă o aplicare inversată a principiului de drept *qui potest plus, potest minus*, în forma nepermisă și contrară ordinii firești: *qui potest minus, potest plus*.”

În acest context, viciul care afectează criteriile de numire în cadrul Ministerului Public, prin prisma calculului privilegiat al vechimii în funcție pentru structurile specializate, nu este congruent cu rolul său în „apărarea ordinii de drept.”

Suplimentar față de argumentele expuse de judecătorii instanței supreme, arătăm că, prin acest artificiu, legiuitorul lipsește de conținut alte norme procedurale ce stabilesc competente speciale în anumite situații, pe grade de jurisdicție.

Această stabilire de competente porneste tocmai de la structura ierarhică a sistemului judiciar, ce prezuma ca performanța profesională crește pe măsura dobândirii experienței și a avansării în gradul profesional. O altă interpretare ar însemna că toată această ierarhie ar fi forma fără conținut, că instanțele sau parchetele superioare nu ar mai avea legitimitatea de a anula, desființa sau modifica hotărâri ale instanțelor/ verifica sau cenzura soluții ale procurorilor din subordine.

În această rațiune, a sistemului piramidal, legiuitorul a acordat, spre exemplu, curților de apel competența de a judeca infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe (art. 38 alin.1 lit. c Cod procedură penală) și Înaltei Curți de Casație și Justiție competența de a judeca judecătorii și magistrații-asistenți de la Curtea Constituțională, judecătorii și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, judecătorii de la curțile de apel și curtea militară de apel, procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe (art. 40 alin.1 Cod procedură penală).

¹¹ Toate datele menționate se regăsesc aici: <https://www.csm1909.ro/ViewFile.ashx?guid=31fcdc2d-1edc-4d98-84d0-c5e49aa1b116-InfoCSM>

Reglementari similare exista si in alte situatii, unde legiuitorul a stabilit norme de competenta dupa calitatea persoanei, in considerarea importantei functiei detinute si a implicatiilor asupra acesteia la nivel de societate, motive ce justifica o protectie sporita.

Corelativ, competenta de a efectua urmarirea penala in aceste cazuri apartine parchetelor de pe langa aceste instante, adica parchetelor de la nivelul superior de jurisdicție, pentru care vechimea necesara de accesare este de minim 10 ani.

Ratiunea stabilirii acestui tip de competente nu are semnificatia absolvirii de raspundere penala, ci de asigurare a unui nivel ridicat de profesionalism in anchetele desfasurate, in considerarea protejarii functiei si a importantei acesteia pentru ordinea de drept. Or, exact aceasta ratiune este cu totul inlaturata daca, pe cale ocolita, se eludeaza normele pentru a se permite, in fapt, ca urmarirea penala sa fie facuta de catre procurori care nu au nici macar vocatia de a functiona la nivel de curte de apel sau inalta curte de casatie si justitie.

În concluzie, pentru toate aceste motive, susținem obiecția de neconstituționalitate cuprinsă în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție privind Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și pentru modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x 125/2021; L196/2021), pe care va solicitam sa o admiteti.

Cu considerație,

AMR, UNJR, AJADO, APR,
prin jud.dr.Andreea Ciucă prin jud.Dana Gîrbovan, prin jud.Florica Roman, prin proc.Elena Iordache